

ogjaa at fremføre ved 1ste Behandling, nemlig om der ikke kunde være Anledning til med Henhyn til Hartkorn, som allerede nu i mange Aar har bidraget til de kommunale Afgifter, det almindelige Ager- og Engs-Hartkorn, at søge at komme ind paa en Fiksering saaledes, at man lagde en Slags kommunal Gammelstat paa det, hvorved al Ejendom, hvad enten det var Ager- eller Engs-Hartkorn eller Bygningsejendom, bliver ganske anderledes ligestillet for Fremtiden. Det er muligt, det har sine Vanskeligheder, men jeg tror virkelig, det var en Tanke, der fortjente at overvejes, og som i mange Maader vilde lempe paa den Uretfærdighed, der altid maa ligge i, at man lægger en helt ny Stat paa faste Ejendomme, samtidig med at man befrier visse andre Ejendomme for en Del af den Byrde, der hidtil har hvilet paa dem. Men det er jo den uløselige Modstaaelse, at man klager over, at det er uretfærdigt at lægge Skatter og navnlig forøgede Skatter paa det bestaaende Hartkorn, og saa vil man hjælpe derpaa ved at lægge Hartkorn over paa Ejendomme, der hidtil ikke have haft Hartkorn, og derved øve en Uretfærdighed, der er nok saa stor som den, man vil afhjælpe.

Der er navnlig en Ting, som jeg tillod mig at fremhæve ved 1ste Behandling, og som jeg synes er et saa aabenbart Retfærdighedskrav, saa det undrer mig, at det erode Udvalg ikke en Gang stærker det en Bemærkning i sin Betænkning. Der staar i § 28, at en Bygnings "Skatteværdi er dens Værdi som Nybygning med Fradrag af et passende Beløb for Forringelse ved Brug og Alder". Det bestemmes i Reglen ved Assuranceværdi, men der kan forlanges en Burdering, men hvad enten man nu tager Assurance eller man gaar til Burdering, saa gaar man ud fra Bygningens Værdi som Nybygning med passende Fradrag for Slid, det vil sige Opførelsesværdien med et vist Dekrement. Men det er jo aldeles klart, at en Bygning behøver aldeles ikke, endog saa blot tilnærmelsesvis, at have den Værdi, som dens Opførelse har kostet, den kan være opført i et Dømed, som har vist sig at være en daarlig Spekulation. Der er f. Eks. bygget vidtløftige Fabriksbygninger, og Fabrikationen har vist sig ikke at kunne betale sig, i alt Fald ikke paa det Sted, og man søger forgæves anden Anvendelse for Bygningen, det ender med, at man maa se at bruge Bygningen saa godt, som man kan, med en meget ringe Indtægt, men alligevel skulle disse Bygninger have og beholde en Bygningssthyld, der er fastsat efter, hvad de i sin Tid have kostet. Der findes nemlig ikke i den lange § 29, hvor der tales om

Burderingen og Burderingsmændene, nogen som helst Anvisning til disse, og navnlig gives der ingen Tilladelse til, at der kan finde Omvurdering Sted, naar en Bygning paa Grund af Konjunkturerne, paa Grund af den Brug, der nu kan gøres af Bygningen, maa siges at have tabt meget betydeligt i den Værdi, som den antages at have fra Begyndelsen af. Det vil altsaa sige, at paa Bygninger, som maaste for Døbjekket, som de nu staa, og som de nu kunne anvendes, have en meget ringe Værdi, der lægger man en hel ny fast Ejendomsstat, beregnet efter Opførelsesværdien med Fradrag af noget for Slid, altsaa en Stat, der jo aldeles ikke staar i Forhold til den virkelige Værdi i Handel og Wandel, som disse Bygninger have. — Det eneste Punkt, hvor den højtærede Minister havde søgt at lægge, om jeg saa maa sige, noget Sauce paa dette Lovforslag, som ellers maaste vanskelig vilde glide ned, er § 35, hvor det bliver fordelt paa adskillige Aar. Det har endogaa Udvalget foreslaaet at stryge saaledes, at Udvalgets Flertal altsaa har ment, at vi omtrent skulle tage hele denne ny Foranstaltning i den, som jeg tillod mig at falde den, nogenlunde brutale Skikkelse, hvori den foreligger fra den højtærede Ministers Haand. Det har vist sig, at vi ikke kunne vinde Samstemning, ikke en Gang i dette Ting og vel endnu mindre i det andet, men det havde været ønskeligt, synes jeg, om det erode Flertal havde søgt at fremstille denne Bygningssthyld, i hvilken der ganske vist er en hund Tanke, i en saadan Form, at vi dog vare komne et Skridt nærmere frem til dens Realisation. Det ere vi desværre ikke, og da der jo fra alle Sider synes at være Enighed om, at denne Sag i hvert Fald ikke kan gennemføres i denne Samling, vil jeg tillade mig at henstille til den højtærede Indenrigsminister, hvis han mener at maatte fastholde hele denne Tanke om Bygningssthyld, om han ikke til næste Session vil kunne modificere sit Lovforslag saaledes, at de Punkter, hvor der med Føje kan være Fare for, at denne Foranstaltning vil medføre en Uretfærdighed, kunne blive en Del lempede. Som saadanne vil jeg da navnlig fremhæve de to Punkter, jeg tror fortjener alvorlig Overvejelse, for det første, om man ikke skal slaa den nuværende Hartkornsbyrde til Kommunerne fast med billig Henhyn-tagen — man behøver ikke at sætte den højt, man kan jo tage Gennemsnittet af de sidste 10—20 Aar og gøre den saa lempelig som mulig — og for det andet, at det i alt Fald maa tillades Bygningsejerne at forlange Omvurdering, og at det paalægges